

SPORT WODNY

OSIECKI - 29

JUBILEUSZOWY
ZESZYT 50LECIA W.T.W.

Cena egzempl. 1 zł.

PHOSPHIT

Organiczny związek fosforu w kapsułkach lub proszku.
Wzmacnia oraz hartuje mięśnie i system nerwowy dorosłych i dzieci.
Poprawia apetyt, zwiększa siły i wytrzymałość u sportowców.
Przywraca energię życiową, zdolność do pracy umysłowej i fizycznej.

PRZEMYSŁOWO-HANDLOWE ZAKŁADY CHEMICZNE
LUDWIK SPIESS I SYN
SP. AKC. -- WARSZAWA

Wyroby srebrne

Bracia Hempel

Warszawa, Plac Teatralny, gmach teatrów, (pod filarami)

Nagrody sportowe

SKŁAD WIN I TOWARÓW

KOLONJALNYCH

ZAŁOŻONY W 1912 R.

TELEFON Nr. 222-96

SEWERYN

BRIESEMEJSTER

WARSZAWA, MAZOWIECKA Nr. 1

Wina własnego importu światowych marek.

Spiirtualja krajowe i zagraniczne.

Wyłączna sprzedaż koniaku francuskiego światowego.

Domu SAZERAC DE FORGE
Zał. w 1782 roku.

SPORT WODNY

DWUTYGODNIK, POŚWIĘCONY SPRAWOM

WIOŚLARSTWA, ŻEGLARSTWA I PŁYWACTWA.

1878/9 – 1928/9

Pięćdziesiąt lat. Nie tak wiele. Zaledwie połowa jednego wieku. Lecz gdy się powie: pięćdziesiąt lat istnienia polskiej organizacji sportowej — liczba dwucyfrowa nabiera znaczenia dziwnego, rośnie, imponuje, przytłacza.

Bo przecież pięćdziesiąt lat temu nie było sportu polskiego, nie wiadano w Polsce, co to jest sport. Kraj jęczał zakuty w kajdany; wszelkie objawy życia społecznego znikły z powierzchni. Trwała cisza, powszechna i powszednia wegetacja.

Nie było radości w Polsce. A sport, to przecież radość w ruchu, radość w czynie, radość żywiołowego trwonienia energii, radość pełnego wydajnego życia. Sport nie jest zajęciem i umiłowaniem niewolników.

Temu lat pięćdziesiąt, choć Ojczyzna nasza nie była wolną, narodził się, zjawiał się polski sport. Narodziło się Warszawskie Towarzystwo Wioślarskie. Było to wydarzeniem niezwykłym. Dzisiejsi młodzi czytelnicy wzruszą ramionami. Nowy klub? Zebrać się kilkunastu, wystukać na maszynie projekt statutu, uchwalić go, podzielić się miejscami w Zarządzie, nakleić na podanie o zatwierdzeniu znaczek stemplowy — i pobiedz do P. U. W. F. kołatać o subsydja i subwencje! Wielkie rzeczy!

Pięćdziesiąt lat temu stworzyć klub sportowy, to była wielka rzecz. Nie „nowy klub” — a „pierwszy klub”. Zaborcy okiem więcej niż niechętnem spozierali na wszelkie przejawy polskiej inicjatywy, dowody zdrowych zainteresowań, nie chcąc niszczyć żywotności. A co dopiero mówić o wychowaniu fizycznym, o sporcie — dziecku wolnych Greków i władczych Anglików!

By założyć w Warszawie, w roku 1878, polskie Towarzystwo Sportowe, trzeba było nietylko posiadać umysł światły i daleko w głąbię przyszłości zapatrzony, ale i ducha twardego i śmiałego, ale i pa-

trjotyzm gardzący niebezpieczeństwem, zewsząd wyszczerzającym długie swoje zęby.

Warszawskie Towarzystwo Wioślarskie, pierwsza w Królestwie placówka młodego ruchu sportowego, była, dla tych wszystkich powodów, i ze względu na wybitnie narodowy kierunek, nadany mu przez pierwszych założycieli, jednym z najpoważniejszych ognisk ducha polskości, i pracowała nietylko nad urobieniem i uzdrowieniem ciał polskich, ale i nad ukształtowaniem i upiękśzeniem polskich, prawdziwie polskich dusz.

I czyniło to z dumnym lekceważeniem ryzyka. Uroczyste obchody świąt narodowych, zebrania polityczne pod nosem szpiegów „ochranki”, utrzymywanie swoim sumptem szkoły polskiej — czyż to nie dowody, że te pierwsze towarzystwo sportowe odrazu pojęło, czem może, czem winien być sport w ciemnionej Polsce. I czy widząc dzisiaj Ojczyznę niepodległą, dyszącą zdrowiem i radosną słonecznością — starzy członkowie nie podniosą mimowoli głowy, myśląc z uczuciem skromnej błogości: — I nasze wysiłki zawały tutaj, i naszej trochę jest tu zasługi!...

Jest trochę, jest dużo, bardzo dużo. W. T. W. przez kilka dziesięcioleci było jasną latarnią, oświecającą drogi polskiego ruchu społecznego, było imponującym przykładem i zachęcającym wzorem.

Jubileusz pięćdziesięciolecia Warszawskiego Towarzystwa Wioślarskiego to nietylko rocznica powstania naszego sportu, ale i rocznica narodzenia się nowego, śmiałego kierunku pracy obywatelskiej i narodowej.

I dlatego sztandar W. T. W. jest godłem klubu, nie godłem kilkuset przygodnie złączonych ludzi, ale chorągwią bojową kilku pokoleń, co to walczyły o Polskę, odważnie, uparcie i owocnie.

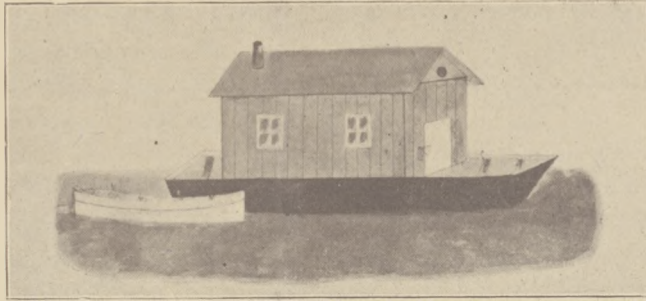
Przed sztandarem tym każdy prawdziwy Polak ze czcią uchylił głowę.

WARSZAWSKIE TOWARZYSTWO WIOŚLARSKIE

Jeżeli pragniemy sięgnąć pamięcią do najpierwszych początków powstania W. T. W., to przenieść się musimy myślą do czasów najsmutniejszych w historii Polski. Był to okres czasu po tragedji Powstania Styczniowego, który sprowadził na Polskę Kongresową i jej Stolicę najsroższy ucisk władz zaborczych, a jednocześnie po nieudanej próbie zdobycia niepodległości, zupełny upadek ducha w narodzie, beznadziejność i apatię. Te mianowicie objawy najbardziej odczuwać się dały w wyższych sferach społecznych i wśród inteligencji i odpowiadały całkowicie zamierzonemu przez rząd zaborczy ostatecznemu wytępieniu polskości. Zupełny brak organizacji społecznych i zrzeczeń, które były najsrożej zakazane i prześladowane, uniemożliwiał pracę nad podniesieniem ducha w narodzie i opanowaniem ciężkiej sytuacji, wywołanej katastrofą powstania. Najmłodsza generacja stolicy, zwłaszcza ze sfer mieszczańskich, nie poddawała się apatii ogólnej i czyniła wysiłki w kierunku pracy nad organizacją społeczną. Na owe czasy niepodobna było myśleć o jakiegokolwiek pracy kulturalno-oświatowej, w tym bowiem kierunku prześladowanie zaborców było najbardziej srogie i dlatego też ówczesna

młodzież mieszczańska marzenia swoje skierowała do pracy nad rozwojem sił fizycznych a jednocześnie nad wzmocnieniem i organizmum duchowego. Zwrócono uwagę na Wisłę. Wiedziano, że wyjechawszy łodzią na szeroką przestrzeń wody, można prócz wielkiej rozrywki w przejażdżce, czuć się odosobnionym i ukrytym przed argusowem okiem i czułym słuchem moskiewskiej policji i że w ten sposób można rozmawiać między sobą o rzeczach takich, o których mówić było rzeczą niebezpieczną nawet we własnym mieszkaniu.

Pierwsza przystań W. T. W. w 1878 r.

Najpierwsza myśl uprawiania dziś tak już nazywanego sportu wioślarskiego powstała na początku lat siedemdziesiątych zeszłego wieku pośród grupy młodzieży uniwersyteckiej z niezapomnianym Promykiem — Konradem Prószyńskim na czele. Nabyli oni wspólnym kosztem czterowiosłową łódź „Wanda” i na niej swe wycieczki po Wiśle odbywali, budząc swym widokiem, nieznanego wówczas sportu, ciekawość publiczności warszawskiej. Pobudką do rozszerzenia działalności w tym kierunku było powstanie w Warszawie t. zw. Yacht-Klubu, który zorganizowali w Warszawie Niemcy, cieszący się wielkim uznaniem władz rosyjskich, zajmu-

Władysław Deniszcuk
jeden z inicjatorów założenia W. T. W.

Ś. p. Dr. Henryk Stankiewicz
I-szy Prezes W. T. W.

Przystań otwarta po zalegalizowaniu W. T. W.

jący w administracji Polski Kongresowej najwybitniejsze stanowisko urzędowe oraz posiadający na owe czasy cały prawie przemysł i handel w swoim ręku. Dla warunków swego życia towarzyskiego i pielęgnowania ducha swej odrębności Niemcy otworzyli ów Yacht-Klub pod egidą sportu wioślarskiego, w którym jednak młodzieży sportowej nie było wcale. Ciągnęli oni i do pewnego stopnia przyciągali młodzież polską, która nie mając innego ujścia dla swej energii życiowej, pociągnięta pięknymi urządzeniami klubu i jego taborem weszła w nieznacznej liczbie do składu tego stowarzyszenia. Była jednakże pewna grupa młodzieży, która poddawać się pod zwierzchnictwa i wpływy Niemców nie chciała za żadną cenę. I oto jedenastu takich młodzieńców z Antonim Chojnackim i Władysławem Deniszczukiem na czele powzięło myśl, jak się na owe czasy zdawało utopijną, stworzenia Polskiego Towarzystwa Wioślarskiego. Dla osiągnięcia tego celu nie mieli oni ani odpowiednich środków finansowych, ani poparcia społecznego, ani wreszcie jakichkolwiek widoków na uzyskanie zezwolenia ze strony władz zaborezych. To wszystko ich jednak nie zraziło, nabylłi na wspólny koszt łódź, którą nazwali „Nimfą” wydzierżawili od przewodnika niewielki budynek na krypie, który stanowił ich przystań, a nawet obmyślili i stworzyli dla siebie jednostajne umundrowanie wioślarskie. Pomimo wszelkich trudności i przeciwności energia tych prawdziwych pionierów wioślarsstwa polskiego zwróciła na siebie uwagę szerszych kół społecznych i raz zapoczątkowane zrzeczenie zaczęło się stopniowo powiększać i co do ilości członków i co do ilości taboru. Przeżyło to zrzeczenie ciężki kryzys walki z opozycjonistami, którzy wypowiedali się za połączeniem z Niemieckim Yacht-Klubem, wyszło jednak z tej walki zwycięsko i obudziło tendencję rozszerzania swojej działalności. Właściwie cały okres czasu od roku 1878 do r. 1881 był jednym ciągiem walki o byt. W roku 1881 zainteresował się zrzeczeniem wioślarzy polskich dr. med. Henryk Stankiewicz, wszedł do jego składu i przyjął

mandat jego prezesa. Jednocześnie nowy prezes rozpoczął zabiegi o uzyskanie legalizacji towarzystwa. Można byłoby dość obszerną broszurkę napisać o tem, ile trudności napotymano i zwalczyć musiano, aby się dobić tak pożądanego celu. Uparta wytrwałość, energia, a wreszcie i stosunki u władz centralnych rządu rosyjskiego dra Stankiewicza, doprowadziły wreszcie do tego, że w roku 1882 zatwierdzono „Ustawę Warszawskiego Towarzystwa Wioślarskiego”. Oczywiście zalegalizowanie Towarzystwa piorunująco podziało na upadłe na duchu trwożliwie lojalne wobec władz rosyjskich społeczeństwo stolicy. Do W. T. W. zaczęli tłumnie wstępować nowi członkowie ze wszystkich sfer społecznych stolicy, a jednocześnie przenieśli się do niego z niemieckiego Yacht-Klubu ci Polacy, którzy dotychczas byli jego zwolennikami i uczestnikami. Szybki rozrost Towarzystwa dał najlepszy dowód, jak dalece organizacja taka w stolicy kraju była potrzebną. Już w tym samym 1882 roku członkowie W. T. W. odbyli statkiem i łodziami wycieczkę do Płocka i wstrząsnęli do gruntu umysłowością mieszkańców starego grodu mazowieckiego. Owacjom na cześć wioślarzy warszawskich i uroczystościom z powodu ich przybycia nie było końca, a w uroczystościach tych — rade nierade — przyjęły udział nawet i płockie władze rosyjskie. Jako rezultat tej wizyty, w Płocku powstała myśl utworzenia własnego Towarzystwa Wioślarskiego, rozpoczęto natychmiast starania w tym kierunku i rzeczywiście w r. 1884 uzyskano na to zezwolenie. Drugim objawem żywotności W. T. W. w roku pierwszym jego legalnego istnienia, już w znaczeniu sportowym, był rekord odbyty na dystansie Warszawa — Góra Kalwarja — Warszawa przez ośmiowiosłową łódź „Krakus” w ciągu 19 godzin. Jeśli wziąć pod uwagę dużą stosunkowo przestrzeń, typ ówczesnej łodzi oraz metody ówczesnego wiosłowania, to przyznać należy, że rekord ten jest nawet i na dzisiejsze czasy imponujący. Nadmienić należy, że z pośród ówczesnej osady Krakusa dwóch, a mianowicie: Wład. Deniszczuk i Ign. Rieget należą dotychczas do czynnych członków W. T. W.

Z punktu widzenia ogólnospołecznego do bardzo wybitnych faktów na samym początku działalności W.T.W. należy organizacja święta ludowego „Wianki”.

W owym czasie wszelkie uroczystości, nietylko mające charakter narodowy, ale połączone w jakikolwiek sposób z przeszłością i tradycją Polski były oczywiście najsurowiej zabronione, wskutek czego zezwolenie na obchód uroczystości wiankowej, sięgającej aż do czasów pogańskich Polski i związanej z nią licznymi wspomnieniami i podaniami, było osobiłością, a nawet z punktu widzenia zamierzeń rządu rosyjskiego, omyłką. Omyłkę tę rząd rosyjski po wielu latach spostrzegł i naprawił, zabraniając dalszego publicznego obchodu uroczystości Wianków. Narazie jednak uroczystość ta dla ludu warszawskiego miała znaczenie nadzwyczajne. Oczywiście wioślarze i inne pociągnięte do udziału w uroczystości instytucje i stowarzyszenia polskie postarali się nadać jej charakter wybitnie polski silnie, oddziaływujący na zmysły szerszych sfer ludności. Przez szereg lat Wianki były jedyną największą w Warszawie uroczystością ludową polską i ściągaly na wybrzeże tłumy widzów. Zaznaczyć przytem należy, że czysty i dosyć znaczny dochód z tej imprezy W. T. W. przeznaczało stale nie na swoją korzyść, a na cele społeczne.

Lata osiemdziesiąte i dziewięćdziesiąte w istnieniu Towarzystwa odznaczały się stopniowym jego rozwojem tak pod względem liczebności członków jak i rozwoju działalności sportowej i społecznej. W. T. W. przykładem swoim pociągnęło inne miasta Polski do utworzenia własnych towarzystw wioślarskich. Powstały więc one w Płocku, w Kaliszu, w Łomży, w Koninie i t. d. Wszystkie nowopowstałe towarzystwa, wzorując się na W.T.W. i korzystając z jego rad organizacyjnych, a często i finansowej i materialnej pomocy, starały się iść jego śladami, nadając Warsz. Tow. Wiośl. z biegiem czasu chara-

Żeton ofiarowany zawodnikom przez Warszawskie Towarzystwo Dobroczynności w 1871 r.

akter organizacji kierowniczej całego wioślarstwa polskiego. Powstanie innych towarzystw wioślarskich dało możliwość współzawodnictwa i emulacji i w znacznym stopniu przyczyniło się do szybszego tempa rozwoju wioślarstwa na wodach polskich. Oprócz wspólnych zawodów wioślarskich, zwanych regatami, w których niejednokrotnie prowincjonalne towarzystwa zyskiwały palmę pierseństwa, zaczął się rozwijać gorączkowo sport turystyczny—wycieczki po Wiśle i jej dopływach. Wycieczki turystyczne miały bardzo poważne znaczenie dla odwiedzanych miejscowości, do których, śladem bandery na łodziach klubowych, wiał duch polski i objawy jego żywotności. Już w latach osiemdziesiątych nie było takiej miejscowości na wybrzeżach Wisły, Pilicy, Narwi, Buga i innych pomniejszych, gdzieby latem nie docierały bandery Towarzystwa Wioślarskiego.

Rok 1883 postawił W. T. W. po raz pierwszy przed obowiązkiem niesienia pomocy ludności podczas klęsk żywiołowych. Rok ten upamiętnił się wielką powodzią i katastrofalnymi jej następstwami dla samej Warszawy i jej okolic. W. T. W. na zalanych ulicach Powiśla organizowało komunikację na łodziach, dowożąc ludności produkty żywnościowe. Jednocześnie urządziło cały szereg imprez na korzyść powodziarzy. Cały dochód z uroczystości Wiankowej w tym roku był właśnie na ten cel przeznaczony. Odtąd już, ilekroć razy spadała na stolicę lub jaką dzielnicę Polski żywiołowa klęska, ilekroć razy chodziło o podtrzymanie instytucyj społecznych, pozostawionych sobie, zwracano się zawsze do W. T. W. które nie zawiodło nigdy oczekiwań. Składki, zbiórki, zabawy na cele społeczne stały się prawie obowiązkiem W. T. W. Poświadczyć to mogłoby Towarzystwo Dobroczynności, Pogotowie Ratunkowe, Macieżyńska Polska, Czerwony Krzyż Polski i wiele tym podobnych organizacyj.

Ś. p. Inż. Kazimierz Matecki
zasłużony wiceprezes W. T. W.

Ś. p. Ksawery hr. Branicki
długoletni prezes W. T. W.

Jednocześnie w salo-
nach lokalu zimowego To-
warzystwa powstały i za-
częły się powtarzać zebra-
nia towarzyskie, które z
biegiem czasu stały się na-
dzwyczajnie popularnymi.
Szczególny charakter przy-
bierały zebrania męskie
członków i wprowadzonych
gości. Na tych wieczorni-
cach stopniowo zbierała się
cała elita umysłowości pol-
skiej stolicy i zaczęły się
rozвивać rozmowy i dysku-
sje na temat ważniejszych
zagadnień społecznych. Ze-
brania te w ostatecznym
rezultacie stały się kuźnią
nowej myśli i nowych idea-
łów w zgnębionej i prze-
śladowanej Polsce. Dość
powiedzieć że na zebrani-
ach tych przemawiali i
improvizowali Hen. Sien-

kiewicz, Bol. Prus, Kaz. Gliński, Marjan Gawalewicz, El.
Laskowski i wielu, wielu innych. Jeżeli ktoś wybitniej-
szy w stolicy lub też jakaś grupa osób pragnęły wszezać
i omówić ważną sprawę znaczenia ogólnego dla stolicy
i Polski, to jako teren do wymiany myśli i do dysputy
na ten temat obierano sobie lokal W. T. W., wiedząc
o tem dobrze, że wieści o danej sprawie w żadnym ra-
zie nie przedostaną się do czujnego słuchu władz rosyj-
skich, a natomiast w sferach społecznych polskich do-
trą wszędzie, gdzie tego będzie potrzeba.

Pomimo wielkiej umiejętności z jaką W. T. W.
umiało kryć przed władzami zaborczymi swoją społeczną
działalność, jego rozwój, liczne zebrania, popularność
i wreszcie częste wzmianki w prasie zwróciły uwagę
wielkorządców Warszawy i przekonały ich, że działal-
ność W. T. W. nie idzie bynajmniej na rękę dążnościom
rządu rosyjskiego. Rozpoczęły się represje w latach
dziewięćdziesiątych. Zwrócono przedewszystkiem uwagę
na to, że jakkolwiek ustawa W. T. W. zabrania młod-
zieży szkolnej należeć do niego, to jednak młodzież
ta jest dopuszczaną do wioślowania na łodziach Towar-
zystwa. Na żądanie kuratora okręgu naukowego ober-
policmajster m. Warszawy zażądał od Komitetu W. T. W.
piśmiennego zobowiązania, że młodzież szkolna w żad-
nej formie do udziału w Towarzystwie dopuszczaną nie
będzie. Niezachowanie tego zobowiązania groziło Towar-
zystwu zamknięciem. Po pewnym czasie mianowicie
w roku 1895 władze zaborcze poszły jeszcze dalej. Pa-
miętny w Warszawie oberpolicmajster gen. Klajgels we-
zwał do siebie cały skład Komitetu W. T. W. i miał
do niego ostrzegawczą mowę. Przedewszystkiem za-
żądał skasowania przepisów wewnętrznych Towarzystwa,
które to przepisy miały uzupełniać i do pewnego stopnia
korygować nadaną Towarzystwu przez władze rosyjskie
ubogą w treść i tendencyjnie zredagowaną ustawę.
Wniknął nawet w sprawy budżetowe Towarzystwa i ogra-
niczył cyfrę przekroczeń budżetowych. Pod wszystkimi
temi formalnymi uwagami kryła się wyraźnie tendencja
możliwego ograniczenia działalności Towarzystwa i do-
prowadzenia go do stopniowego anemicznego upadku.

Grupa wioślarzy na wycieczce
w 1883 r.

Zakończenie tego poucze-
nia zawierało pogroźkę, że
niezastosowanie się do ży-
czliwych rad p. oberpolic-
majstra pociągnie za sobą
zamknięcie Towarzystwa.

Oczywiście odpowie-
dnio nastrojone i pouczone
przez władzę naczelną orga-
ny wykonawcze policji war-
szawskiej roztoczyły bar-
dzo troskliwy nadzór nad
całą działalnością Towarzy-
stwa, utrudniły mu ją zna-
komicie, a nawet wśród nie-
których członków wywo-
łały pewne zniechęcenie.
Na szczęście na czele W.
T. W. zawsze stali ludzie,
którzy potrafili podtrzy-
mać ducha w stowarzysze-
niu i znaleźć punkt wyjścia
z najtrudniejszej nawet sy-
tuacji. Obok wspomnianego
wyżej Prezesa-Założy-
ciela Towarzystwa, Dr. med. H. Stankiewicza, który
w krótkim czasie po zalegalizowaniu Towarzystwa, sku-
tkiem nawału zajęć, zmuszony był stanowisko Prezesa
opuścić w czasach najdawniejszych jest niezaprzeczenie
jednym z najzasłużeńszych w W.T.W. jego Vice-Prezes
Inż. Kazimierz Matecki. Prawdziwy sportsmen-wioślarz,
z zamiłowaniem i rozkoszą uprawiający sport wioślar-
ski tak regatowy jak turystyczny, jednoczył w sobie
człowieka wielkiej energii życiowej i inicjatywy. Od
chwili objęcia przez niego mandatu Vice-Prezesa życie
Towarzystwa potoczyło się tempem wartkiem we wszy-
stkich kierunkach jego działalności. Trudno jest wymieni-
ć wszystkie zasługi Vice-Prezesa Mateckiego, jakie dla
Towarzystwa położył, a dobrem świadectwem tego jest
żywa pamięć, jaką jego działalność wśród starszego poko-
lenia członków W. T. W. dotychczas pozostawiła. Dla
semego Towarzystwa pomnikowym rezultatem inicjatywy
i działalności Vice-Prezesa Mateckiego było zdobycie na
własność specjalnie w tym celu zbudowanego domu klu-
bowego przy ul. Foksal Nr. 19. Materjalną pomoc w tym
względzie udzielił ówczesny Prezes Towarzystwa Ks.
hr. Branicki, budując dla Towarzystwa na swoim grun-
cie, według specjalnie opracowanego planu, odpowiedni
gmach i oddając go Towarzystwu na warunkach spłaty
należności w ratach amortyzacyjnych. Jeżeli Prezes Bra-
nicki dał w ten sposób dowód swej życzliwości i dobrej
dla Towarzystwa woli, to jednak podkreślić należy, że
stało się pod wpływem i za inicjatywą Vice-Prezesa
Mateckiego.

Przyszły lata, zwane chyba — przez ironję wolno-
ściowemi rok — 1904 i 1905. Po klęsce wojny japońskiej
rząd rosyjski, zapobiegając rozruchom w Rosji, zmuszo-
ny był pójść na pewne ustępstwa dla swego narodu,
a ustępstwa te narazie przynajmniej rozluźniły cokol-
wiek więzy i okowy administracji rosyjskiej w Polsce.
Życie w stolicy zabiło silniejszym tętnem, powstały na-
dzieje i projekty, niestety, jak się później okazało, zwod-
nicze. Jednakże w całym społeczeństwie obudził się pe-
wien ruch, pewna potrzeba skupienia, wspólnej narady
i zastanowienia się nad położeniem. Tu właśnie W.T.W.,

mając za sobą dobrą z czasów dawniejszych praktykę, stało się terenem dla narad i wymiany myśli. Pamiętny pochód narodowy 5-go listopada 1905 r., który wstrząsnął do głębi nie tylko stolicą kraju ale i całą Polską dał dowód olbrzymiej żywotności narodu i odbił się głośnie echem daleko poza granicami Polski — pochód ten został ostatecznie w ciągu poprzedzającej go nocy uchwalony i zdecydowany w lokalu W. T. W. i przy jego najczynniejszym udziale.

W liczbie innych swobód, jakie Polsce przyniosły tak zwane czasy wolnościowo, było zezwolenie na otwarcie gimnastycznego T-stwa „Sokół“ i Polskiej Macierzy Szkolnej. W. T. W., które posiadało u siebie Koło gimnastyczne, prowadzone zawsze na zasadach zabronionego Sokoła, skwapliwie skorzystało z tego, aby cały swój zespół gimnastyczny ujawnić i przemianować na sokole gniazdo, przyczem Wiceprezes Towarzystwa Lucjan Kobylecki obrany został Naczelnym Prezesem Sokoła. Pod egidą Macierzy Szkolnej W. T. W. założyło na Powiślu utrzymywaną ze specjalnych dodatkowych składek swych członków wzorową szkołę dla ludności tej dzielnicy Warszawy, którą to szkołę utrzymywało T-stwo nawet i po zamknięciu Macierzy pod firmą nauczycielki, tak długo, dopóki całe szkolnictwo ludowe w stolicy nie zostało przejęte przez Polskie Władze Szkolne.

Przyszła wojna światowa, a z nią zatamowanie biegu całego życia społecznego. Stan wojenny skasował sport wioślarski, a lokal zimowy T-stwa został zajęty przez władze rosyjskie na lazaret wojenny. T-stwo, dla możliwości utrzymywania wspólnoty i łączności ze swoimi członkami, musiało wynająć dla siebie lokal prywatny. Rok 1915 — ustąpienie Rosjan ze stolicy polskiej po latach stukilkudziesięciu okupacji. Odszedł jeden wróg — Rosjanie, a przybył drugi — Niemcy w formie groźnej, na prawach zwycięzców w wojnie. Zanim okupacyjne władze niemieckie zdążyły położyć na stolicy swą ciężką żelazną pięść, w zawierusze i dezorganizacji, jaka powstała, odegrało W. T. W. rolę poważną. Rosjanie, ustępując z Warszawy wysadzili wszystkie mosty, łączące

Warszawę z Pragą i do czasu ich prowizorycznej odbudowy, co oczywiście nastąpiło nieprędko, komunikacja pomiędzy stolicą a jej przedmieściami odbywać się musiała łodziami. Powstał zwykły w takich razach chaos, no i oczywiście wyzysk. Nadzór nad przeprawą przez Wisłę pomiędzy Warszawą i Pragą objęli członkowie W. T. W. Aby zastąpić brak ewakuowanych przez Rosjan władz miejskich zorganizowano Komitet Obywatelski, a z pośród niego i czasowe sądy miejskie. W obu tych organizacjach rolę najczynniejszą odegrało W. T. W. Dalszy ciąg istnienia W. T. W. pod żelaznym uciskiem okupacji niemieckiej, która zatamowała cały bieg życia społecznego w stolicy, a wszystkie jego placówki objęła w swoje posiadanie dowodzi chyba wyjątkowej żywotności T-stwa, które w tych warunkach nie upadło i wytrwale dłużyło swoje istnienie w warunkach ograniczonych.

Rok 1918. Wolna i Niepodległa. Tak jak całe społeczeństwo polskie pozostawione sobie w zniszczonym przez wojnę kraju, musiało coś stworzyć z niczego, tak i W.T.W. prawie że na nowo rozpoczynało swoje istnienie. Zaczęli powracać do niego ewakuowani przymusowo przez Rosjan dla różnych przyczyn jego dawni członkowie, zaczęło się rozwijać życie klubowe, z radością wróciła młodzież wioślarska do uprawiania ulubionego sportu.

Zdawałoby się, że w Odrodzonej Polsce, mającej swój własny Rząd i własne dla różnych potrzeb organizacje, W. T. W. mogło zrzec się swjej działalności społecznej i siły swoje skierować do wychowania fizycznego młodzieży, do rozwoju sportu. Niestety, w zrujnowanym kraju była potrzeb masa tak wielka, że Rząd bez czynniejszego udziału społeczeństwa zaspokoić ich narazie nie był w stanie. Dlatego też W. T. W. pozostać musiało przy swych obowiązkach świadczeń społecznych, w większym może jeszcze stopniu niż przed wojną. Należało otrząsnąć się ze szczątków długoletniej niewoli, wejść w siebie i wziąć się do pracy organizacyjnej, trzeba było obudzić lud z długotrwałego uśpienia i niewoli, wstrzą-

Ś. p. Lucjan Kobylecki
zasłużony wiceprezes W. T. W.

Józef Kowalski, zasłużony b. naczelnik przystani.
Członek honorowy W. T. W.

snąć nim i pełnać do czynu. Dla tych uświadamiających celów urządzone były różne uroczystości i obchody narodowe, zacierające pamięć niewoli, a przywracające wspomnienia dawnego bytu Polski. We wszystkich tych uroczystościach tłumnie udział przyjmował W. T. W., biorąc często ich kierownictwo w swoje ręce. Powstały różne społeczne potrzeby, na które nie było środków. Urządzano cały szereg imprez i zbiórek w tym celu. W tym kierunku W. T. W. należało, jeżeli nie do inicjatorów, to zawsze do najczynniejszych działaczy. Na koszty Plebiscytu Śląskiego W. T. W., zbiórkami tylko wśród swoich członków, zabrało wielką na owe czasy sumę zgórą 1.000.000 marek.

Rok 1920—Wojna z Bolszewją. Z pośród członków W. T. W. wielu wstąpiło do armii ochotniczej i walczyło na froncie. Aby przysporzyć jednostek bojowych armii polskiej. W. T. W. z pośród swoich członków zorganizowało za zgodą Władz Wojskowych straż dla ochrony mostów na Wiśle w Warszawie, uwalniając od tego obowiązku oddziały wojskowe, które w ten sposób mogły być użyte w walce frontowej. W. T. W. objęło posterunki Czerwonego Krzyża, wyjeżdżając na linie bojowe. W. T. W. przyjęło na siebie obowiązek transportowania rannych ze stacyj kolejowych i przystani rzecznych w Warszawie do lazaretu.

Z ostatnich wystąpień w działalności publicznej W. T. W. zasługuje na uwagę t. zw. uroczystość Czerwińska. Fakt ten ma swoją dawną i dość interesującą historję.

W r. 1910 kiedy przypadło pięćsetlecie zwycięstwa pod Grunwaldem o uroczystym obchodzie tej rocznicy w zaborze rosyjskim nie mogło być żadnej mowy. Rząd rosyjski, zaprzyjaźniony w owe czasy z rządem pruskim, nie zgodziłby się nigdy na przypomnienie swemu sąsiadowi i druhowi tego przykrego dla niego w historii wypadku. Polska żyła wtedy uroczystością, obchodzoną w Krakowie, połączoną z odsłonięciem pomnika Króla Władysława Jagiełło. Jednakże niespokojny i pełen inicjatywy duch Warszawskiego Wioślarstwa nie mógł przejść nad tą sprawą spokojnie do porządku dziennego.

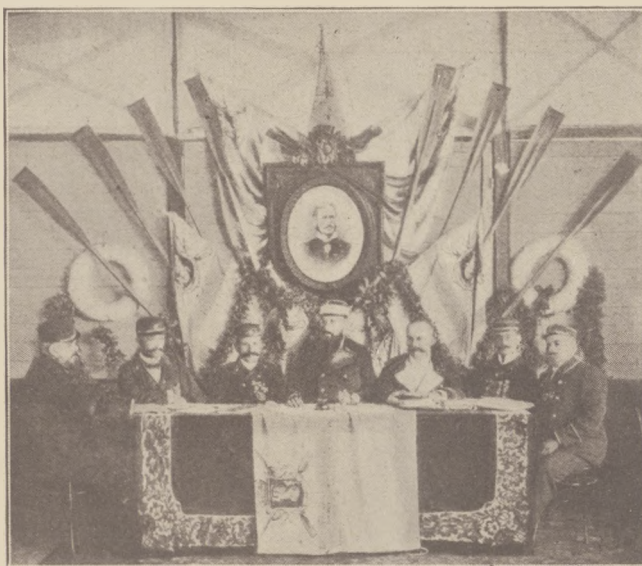
Jeszcze na pewien czas przed rocznicą bitwy pod Grunwaldem, W. T. W. odhyło liczną zbiorową wycieczkę do Czerwińska, pod którym król Władysław, ciągnąc pod Grunwald oraz powracając po zwycięskiej bitwie, przeprował się ze swem rycerstwem przez Wisłę, a w czasie przepraw przed cudownym obrazem Matki Boskiej w kościele Czerwińskim modlił się o zwycięstwo, dążąc pod Grunwald i dziękował za nie w drodze powrotnej. Proboszczem Czerwińskim był na owe czasy św. p. Ks. Gruberski, po rozmowie z którym wioślarze powzięli projekt wmurowania w kościele Czerwińskim tablicy pamiątkowej, przedstawiającej króla Władysława

wa, modlącego się u stóp ołtarza Matki Boskiej Czerwińskiej. Projekt takiej tablicy podjął się wykonać artysta-rzeźbiarz Władysław Gruberski, brat proboszcza i rzeczywiście w krótkim czasie wykonał model tablicy, która odlana w gipsie przechowywała się na przystani W. T. W. Kiedy nadszedł dzień rocznicy Grunwaldzkiej, członkowie W. T. W. zaryzykowali jednak urządzenie na swej przystani w bardzo skromniutkich ramach obchodu uroczystości. Przystań udekorowano, zdobyto i wystawiono biust Króla-Zwycięzcy, a jednocześnie wystawiono również i model tablicy pamiątkowej dla Czerwińska. Na przystań przybyli członkowie z rodzinami oraz liczni goście i znajomi. To zwróciło uwagę rosyjskiej policji. Przyszedł komisarz policji, biust króla Jagiełły zaarrestował i zażądał usunięcia dekoracji. Wywołał jednak swem żądaniem taki nastrój wśród obecnych, że na usunięcie dekoracyjnie nalegał i opuścił przystań po sporządzeniu odpowiedniego protokołu. Chciał również zaarrestować i model tablicy dla Czerwińska, ale ten przed nim ukryto. Epilog tej sprawy wyraził się nałożeniem kary 150 rub. na zasłużonego długoletniego nauczelnika przystani W. T. W. Józefa Kowalskiego.

Oczywiście, po takim potraktowaniu przez władze rosyjskie rocznicy Grunwaldu, nie było żadnej nadziei na to, aby władze te mogły się zgodzić na ufundowanie i wmurowanie w kościele Czerwińskim projektowanej tablicy. Dlatego też z konieczności musiano tego projektu zaniechać, a zebrane już w części pomiędzy członkami na ten cel pieniądze, ofiarowano ks. Gruberskiemu na rzecz kościoła w Czerwińsku.

O projekcie tablicy i o zamierzonym ofiarowaniu jej kościołowi Czerwińskiemu przypomniało sobie po odzyskaniu przez Polskę Niepodległości. W ciężkich początkowych latach istnienia Polski Odrodzonej urzeczywistnienie tej myśli nie należało do potrzeb najpilniejszych, wskutek tego do urzeczywistnienia projektu W. T. W. przystąpić mogło dopiero w ostatnich czasach. Zarządzono składkę pomiędzy członkami, zebrano odpowiedni fundusz i, po wykonaniu nowego modelu przez

artystę rzeźbiarza Gruberskiego, odlano tablicę w bronzie w fabryce B-ci Łopieńskich z odpowiednim napisem dedykacyjnym, w układzie poety Or-Ota. Po uzyskaniu zezwolenia Władz państwowych i duchownych na umieszczenie tablicy, wyznaczono w porozumieniu z ks. proboszczem Czerwińskim datę uroczystości na dzień 16 czerwca 1928 r. Do Czerwińska przybyły dwa statki parowe, napełnione publicznością warszawską, a jednocześnie kilkadziesiąt łodzi W. T. W. i innych klubów wioślarskich. Dzień odsłonięcia tablicy i jej poświęcenia był wielkim świętem dla starożytnego miasta Czerwińska i jego okolic i niewątpliwie pozostanie w pamięci mieszkańców przez bardzo długie lata.

Komitet obchodu jubileuszu 25-lecia Warsz. Tow. Wiośl. w dn. 17 sierpnia 1902 r.

M. Białowiejski, St. Ferencowicz, J. Kowalski, Ksaw. hr. Branicki, K. Matecki, W. Krysiński, St. Żychliński.

Grupa członków W. T. W. ochraniająca mosty w czasie najazdu bolszewickiego na Polskę w r. 1920.

Jeżeli teraz po treściwym przedstawieniu historii działalności społecznej W. T. W., która zwłaszcza w czasach niewoli miała dla Warszawy i wielu dzielnic Polski bardzo wielkie znaczenie, przejść do scharakteryzowania działalności sportowej T-stwa, to przede wszystkim zaznaczyć należy, jak to już zresztą wspomniano wyżej, że W. T. W. było właściwie twórcą i pionierem sportu wioślarskiego w Polsce. Przed powstaniem T-wa, wioślarstwo w tym pojęciu, w jakim dziś jest tak bardzo rozpowszechnione, ani w Warszawie, ani w innych miejscowościach Polski nie istniało wcale. Trudność rozwoju tego sportu polegała głównie na tym, że zabór rosyjski odcięty murem chińskim kordonu granicznego od Za-

chodu, nie mógł czerpać z niego już tam istniejących i ustalonych sposobów i środków sportu wioślarskiego. Dlatego też sport ten wypadało zaczynać od samego początku, od litery A. Stopniowy rozwój T-stwa, powiększenie jego taboru, coraz liczniejszy napływ członków pozwalały na urządzenie zawodów emulacyjnych, w celu zachęty do dalszych postępów. Wielką trudnością w rozwoju był brak w Towarzystwie młodzieży w wieku, jaki najbardziej nadaje się do uprawiania sportów, — przynależność bowiem do T-stwa młodzieży nie tylko średnich zakładów naukowych, ale nawet i uniwersyteckiej surowo była zabroniona. Sport więc uprawiać mogli tylko młodzi ludzie pełnoletni, mający już pewne

Jan Thonnes
długoletni skarbnik W. T. W.

Bogdan Gędziorowski
jeden z długoletnich gospodarzy lokalu W. T. W.

Wyścig ósemek o Mistrzostwo Polski w 1921 roku w Bydgoszczy.

Na lewo zwycięska osada W. T. W.: Przygodziński Stef., Lenartowicz Eug., Jędrzejewski Z., Kobyliński Wac., Śliwiński Andrzej, Deniszczuk Mieczysław, Zaremba Stan., Koziebrodzki Zym., ster. Kudelski Zymg.

Na prawo osada A. Z. S. Warszawa, która zajęła drugie miejsce.

określone stanowiska i zaabsorbowani pracą zawodową, a więc rozporządzający ograniczoną ilością czasu. Pomimo tego wszystkiego, sport wioślarski posuwał się naprzód, tak pod względem metody wiosłowania jak i udoskonalonych typów łodzi.

Zmiana korzystna nastąpiła wtedy, kiedy za przykładem Warszawy inne miasta prowincjonalne zaczęły otwierać u siebie kluby wioślarskie i pracować w kierunku rozwoju sportu. Nastąpiło porozumienie między Towarzystwami, wzajemne odwiedzanie się, odbywanie wspólnych wycieczek, a wreszcie i urządzenie wspólnych zawodów międzyklubowych. Ambicja klubów i chęć wysunięcia się naprzód była bodźcem do gorliwego uprawiania sportu i osiągania palm pierwszeństwa na międzyklubowych zawodach. Z początku inicjatorem takich wspólnych zawodów było przeważnie W. T. W., które też dla tej przyczyny oraz dla licznych usług, oddawanych innym Towarzystwom, nazwano Macierzą Wioślarstwa Polskiego. To dało początek do stworzenia już w Polsce Niepodległej dziś tak dobrze prosperującego i mającego za sobą wiele zasług — Polskiego Związku Towarzystw Wioślarskich.

Dużo czasu zajęłoby wyliczanie wszystkich szczegółów działalności sportowej W. T. W., która zasadniczo dzieliła się na dwie części, a mianowicie: na turystyczną i wyścigową. Pod względem turystycznym stwierdzić należy, że bandera W. T. W. dotarła do wszystkich zakątków Wisły, jej dopływów i połączeń, dostępnych w ówczesnych warunkach politycznych. Od czasu zaś Niepodległości wycieczki turystyczne odbywały się o wiele częściej i w miarę możliwości na całej przestrzeni Rzeczypospolitej Polskiej.

Sport wyścigowy w czasach przedwojennych, jakkolwiek w historii W. T. W. posiada liczne i chlubne karty, jednakże zamknięty w granicach kordonu rosyjskiego, w porównaniu ze stanem rzeczy dzisiejszym, nie może służyć za miarę do wysokości poziomu sportu w ogólnym tego słowa znaczeniu, tym więcej, że od owych czasów i typy łodzi i metody wiosłowania uległy bardzo znacznym zmianom.

Właściwie mówiąc, wioślarstwo polskie wypłynęło na szersze wody nie tylko wszech europejskie, ale nawet i wszechświatowe, dopiero od czasu odzyskania Niepodległości przez Polskę. Miało ono jednak tyle braków do uzupełnienia i tyle zaległości, że zapewne przy wielkich wysiłkach upłynie dużo czasu zanim konkurencji zagranicznej dorówna.

Poziom wioślarstwa podniósł się znacznie od czasu zainicjowania przez Polski Związek Towarzystw Wioślarskich zawodów wszechpolskich w Bydgoszczy, na których do współzawodnictwa stają wszystkie kluby wioślarskie Rzeczypospolitej i gdzie następuje eliminacja osad do zawodów wszech europejskich i wszechświatowych.

Pośrednią drogą, prowadzącą do tych szczytów zawodnictwa są: regaty wewnętrzne, potem: regaty międzyklubowe w Warszawie i w innych miastach Polski i nareszcie regaty wszechpolskie w Bydgoszczy.

Stwierdzić należy, że W. T. W., urządzając u siebie parę razy do roku próbę sił własnych, pod postacią regat wewnętrznych, obsyła najliczniej wszystkie regaty międzyklubowe i daje zawsze znaczną liczbę osad do regat Bydgoskich.

W wielu bardzo zawodach międzyklubowych osady W. T. W. zyskiwały pierwsze miejsce, a z zawodów wszechpolskich w Bydgoszczy W. T. W. poszczycić się może następującymi rezultatami.

Z istniejących mistrzostw jazdy na łodziach różnych typów W. T. W. w okresie Niepodległości Polski zdobyło mistrzostwa następujące:

Dwójka podwójna W. T. W.
(J. Lisicki i Z. Jabrzemski)

która zdobyła Mistrzostwo Polski w r. 1927 i 1928.

Mistrzowska ósemka w 1924 r.

stoją od lewej: Kitzman K., Kozłowski J., Olszewski A., Osiecimski-Czapski A., (Mistrz Polski na jedynekach w 1924 i 1925 r.), Wądołowski S., Okniński W., Kuncewicz A., siedzą: Lisicki J., ster. Majewski L. i Wiszniewski J.

Mistrzostwo jedynek:

- w 1923 r. — Stefan Wróbel,
- w 1924 r. — Andrzej Osiecimski-Czapski,
- w 1925 r. — Andrzej Osiecimski-Czapski.

Mistrzostwo dwójek podwójnych:

- w 1925 r. — Andrzej Osiecimski-Czapski i Walery Okniński,
- w 1926 r. — Jerzy Lisicki i Andrzej Osiecimski-Czapski,
- w 1927 r. i 1928 r. — Zygmunt Jabrzemski i Jerzy Lisicki.

Mistrzostwo ósemek:

w 1921 r. — Przygodziński Stefan, Lenartowicz Eugenjusz, Jędrzejowski Zygmunt, Kobyliński Wacław, Śliwiński Andrzej, Deniszczyk Mieczysław, Zaremba Stanisław, Koziebrodzki Zygmunt, sternik — Kudelski Zygmunt.

w 1924 r. — Kitzman Karol, Kozłowski Jan, Wądołowski Stanisław, Olszewski Adolf, Okniński Walery, Kuncewicz Adam, Lisicki Jerzy, Wiszniewski Józef, sternik — Majewski Ludwik.

Zaznaczyć wreszcie należy, że w zawodach o mistrzostwo Europy w r. 1926 jako reprezentant wioślarstwa polskiego brał udział na jedynce członek W. T. W. Andrzej Osiecimski-Czapski zdobywając miejsce trzecie, w wspólnej zaś wyeliminowanej ósemce brało udział trzech wioślarzy W. T. W.

Na zakończenie nadmienić mi wypada, że sprawozdanie ogłoszone przez Wiceprezesa T-stwa, w którym wlicza się tyle i tak doniosłych zasług T-stwa, poczytanem być może przez kogoś za rodzaj samochwalstwa. Takie określenie byłoby rzeczą niesłuszną. Przede-

wszystkiem ci, którzy w T-stwie najbardziej się zasłużyli społeczeństwu, dziś albo nie żyją wcale, albo też są już poza wszelką współczesną działalnością. Dalej, jeżeli przejrzeć listy Członków W. T. W., to stwierdzić można, że na tych listach figurują wszystkie najwybitniejsze w stolicy postacie i że niema prawie rodziny w Warszawie, jeden lub paru członków której nie należałoby do W. T. W. Było więc to T-stwo emanacją całej społeczności warszawskiej i działało jako jego ekspozytura i przy jego poparciu. Zasługi więc W. T. W., z bardzo nielicznymi wyjątkami osobistymi, są zasługami całego społeczeństwa stolicy.

B. Michalski
wice-prezes W. T. W.

Regaty w Bydgoszczy

7 lipca

międzyklubowe i międzyszkolne

3 i 4 sierpnia

wszchpolskie o mistrzostwa Polski

18 sierpnia

międzynarodowe o mistrzostwa Europy.

Obecny Zarząd W. T. W. na tle nowej przystani siedzą od lewej: Feliks Górski, Bolesław Michalski — wiceprezes, Inż. Leopold Skulski — prezes, Inż. Eugenjusz Lenartowicz — kapitan, Maksymiljan Mroczkowski. Stoją: Edward Małachowski, Leon Sawnor, Wacław Wieczorkiewicz, Gustaw Ehlert, Henryk Pogorzelski, Franciszek Głowacki, Władysław Wasiński, Czesław Golański i Józef Ostrowski.

W. T. W.

PROGRAM UROCZYŚCÍ JUBILEUSZOWYCH

PIĄTEK, DNIA 28 CZERWCA

Godz. 9.—. *Przedbiegi do regat jubileuszowych.*

SOBOTA, DNIA 29 CZERWCA

„ 8.30. *Zbiórka na przystani W. T. W. pp. członków i delegacji ze sztandarami.*

„ 9.—. *Wymarsz pochodem na nabożeństwo do kościoła S-go Krzyża.*

„ 9.30. *Uroczyste nabożeństwo.*

„ 10.30. *Złożenie wieńca na grobie Nieznanego Żołnierza.*

„ 11.—. *Uroczysta akademja w wielkiej sali W. T. W. (Foksal Nr. 19) przy współdziałaniu przedstawicieli władz i delegatów Korporacyj, Klubów i Stowarzyszeń.*

Program: „Duda” odśpiewa hasło, zagajenie, odczyt o historii W. T. W. przemówienie przedstawicieli, delegatów i ewentualnie składanie upominków jubileuszowych. Część koncertowa.

„ 15.—. *Rozpoczęcie wielkich dwudniowych regat jubileuszowych.*

„ 21.—. *Bankiet w lokalu zimowym dla przedstawicieli władz, delegatów Korporacyj oraz członków W. T. W.*

NIEDZIELA, DNIA 30 CZERWCA

„ 10.—. *Dwugodzinna przejażdżka statkiem po Wiśle. Punktualnie o wyznaczonej godzinie odejście salonowy statek od przystani W. T. W. z zaproszonymi gośćmi na dwugodzinną przejażdżkę po Wiśle. Statek powróci na przystań punktualnie o godzinie 12 w południe.*

„ 16.—. *Drugi dzień regat jubileuszowych.*

„ 20.—. *Rozdanie nagród i żetonów zwycięskim klubom i zawodnikom na przystani W. T. W.*

„ 21.—. *Garden-Party na przystani W. T. W.*

wszelkie ćwiczenia sportowe wymagają warunków
jak najhigienicznych
 dlatego też aparat odkurzający „*electrolux*” jest
 niezbędnym w każdym klubie, szkole i sali gimna-
 styczno-sportowej

ELECTROLUX

SP. Z OGR. ODP.

Biuro Sprzedaży
 Warszawa,
 Marszałkowska 153
 Tel. 78-97

Wódki

Likiery

„*Rektyfikacja Warszawska*”

S. A.

Miody

Wina Owocowe

Regaty Jubileuszowe

50-lecie istnienia W. T. W.

Warszawa, dnia 29-go i 30-go czerwca 1929 roku.

ZARZĄD W. T. W.

Prezes Inż. Leopold Skuśki; Wice-Prezes Bolesław Michalski, Kapitan Inż. Eugenjusz Lenartowicz

CZŁONKOWIE

Jan Thonnes, Maksymiljan Mroczkowski, Henryk Pogorzelski,
Czesław Golański, Wacław Wieczorkiewicz, Gustaw Ehler

ZASTĘPCY

Władysław Wasiński, Roman Głowacki, Józef Ostrowski, Leon Sawnor

KONTROLER

Feliks Górski

KOMISJA SPORTOWA W. T. W.

Przewodniczący Kapitan Eugenjusz Lenartowicz. Artur Śliwiński, Heljodor Szumski, Jan Duchowski,
Edward Vetter, Marjan Żak, Czesław Kozłowski, Stanisław Fajans, Jerzy Lisicki,
Ludwik Gubrynowicz, Adam Grygolunas, Tadeusz Chrapowicki, Józef Wiśniewski

ZASTĘPCY

Wiesław Jankowski, Edmund Kowalec, Zygmunt Jabrzemski

KOMISJA SĘDZIÓW (opaski amarantowe)

Alfred Loth V.-Prezes P. Z. T. W. Członek W. T. W.
Jerzy Bojańczyk Prezes Tow. Wiośl. w Włocławku, Członek Zarządu P. Z. T. W., Członek W. T. W.
Eugenjusz Lenartowicz, Kapitan W. T. W., Członek Zarządu P. Z. T. W.
Heljodor Szumski, Członek Zarządu P. Z. T. W., Członek Komitetu Sportowego W. T. W.
Artur Śliwiński, Członek Komitetu Sportowego W. T. W.
Jan Duchowski, „ „ „ „ „ „
Marjan Żak „ „ „ „ „ „
Mieczysław Majcher Członek W. T. W.
Roman Kneblewski „ „ „ „
Feliks Staszewski „ „ „ „
Stanisław Zaręba „ „ „ „
Aleksander Garwoliński „ „ „ „
Stanisław Vincenti „ „ „ „
Władysław Roth „ „ „ „

ARBITRZY (opaski zielone)

Alfred Loth, Jerzy Bojańczyk, Andrzej Śliwiński, Feliks Staszewski

STARTERZY (opaski granatowe)

Aleksander Garwoliński, Stanisław Vincenti, Władysław Roth

DELEGACI KLUBÓW

K. W. w Toruniu	F. Jankowski	B. T. W.	M. Figurski	W. K. Wioślarek	H. Kozuchowska
„Wisła”	W. Nowotka	Sokół W. XII	J. Delatkiewicz	T. W. Płock	Prezes Olszański
A. Z. S. Warsz.	W. Nadratowski	Poznań O4	J. Kulkowski	W. T. W.	R. Głowacki
Tryton	L. Chudziński	A. Z. S. Kraków	M. Sporny		
Gryf	Br. Zamiana	Włocławek	T. Gaworski		

Delegaci Sportowi Towarzystw przyjmujących udział w Regatach — opaski niebieskie. Kom. Gosp. — opaski żółte.

Towarzystwa zgłoszone do Regat Jubileuszowych W. T. W.

Nr.	N A Z W A T O W A R Z Y S T W A	Ilość zgłoszeń	Ilość zgl. zawod.	B i e g i
1	Bydgoskie Tow. Wioślarskie	6	34	2, 5, 8, 11, 14, 21
2	Klub Wioślarski „Gryf”, Bydgoszcz	5	22	1, 2, 14, 15, 19
3	Poznańskie Tow. Wioślarzy „Tryton”	4	12	2, 6, 12, 13
4	Akademicki Związek Sportowy, Warszawa	10	49	2, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 21
5	Klub Wioślarski „Wisła”, Warszawa	7	39	1, 2, 11, 13, 15, 19, 21
6	Klub Wioślarski w Toruniu	4	6	3, 9, 13, 20
7	Towarzystwo Wioślarskie w Płocku	4	13	2, 6, 12, 20
8	Warszawski Klub Wioślarek	5	17	7, 17, 18
9	Towarzystwo Wioślarskie w Włocławku	2	8	2, 16
10	Akademicki Związek Sportowy, Kraków	2	3	9, 20
11	Towarzystwo Wioślarskie w Wilnie	3	12	2, 3, 7
12	Klub Wioślarski z 1904 r., Poznań	1	2	14
13	Oddział Wioślarski Sokoła w Krakowie	1	1	6
14	Sokół, Warszawa XII	1	5	4
15	Klub Wioślarski „Syrena” w Warszawie	1	5	4
16	Gimnazjalne Tow. Wiośl. „Brda” Bydgoszcz	1	5	1
17	Gimnazjalny Klub Wioślarski „Świecie”	1	5	19
18	Warszawskie Towarzystwo Wioślarskie	11	57	1, 5, 9, 10, 11, 12, 13, 15, 16, 19, 21

Długość toru na wodzie bieżącej z prądem około 2.400 metrów. W biegach pań około 1.200 metrów.

Osady obowiązane są przybyć na start na 5 minut przed oznaczonym czasem w programie, tak na przedbiegi jak i na biegi. Opóźnienie dyskwalifikuje osadę.

Nagrody: Zwycięskie Towarzystwa otrzymują jednorazowe nagrody honorowe. Zwycięskie osady — żetony. W biegach przy 5 i więcej zgłoszonych osadach — druga nagroda w żetonach.

Rozdanie nagród w niedzielę o godz. 8 m. 30 na przystani W. T. W.

Wszelkich informacji, dotyczących się regat udziela kapitan sportowy W. T. W., bądź jego zastępcy.

KĄPIELOWE

PRZEŚCIERADŁA,
PŁASZCZE, RĘCZNIKI,
KOSTJUMY, CZEPKI,
PANTOFLE

SPORTOWE

ARTYKUŁY

W NAJWIĘKSZYM WYBORZE

P O L E C A

SP. AKC.
BRACIA JABŁKOWSCY
WARSZAWA BRACKA 25

WIOŚLARSKIE ŁODZIE

WYŚCIGOWE
TURYSTYCZNE
PÓŁWYŚCIGOWE

STOCZNIA ŁODZI

„NAVICULA”

WARSZAWA
GROCHOWSKA 119

Pierwszy dzień regat.

Sobota, dn. 29 czerwca 1929 roku.

BIEG 1 — godz. 3.00.

Czwórki półwyścigowe.

Bieg dostępny dla wioślarzy, którzy do d. 31 grudnia 1928 r. nie wygrali żadnej nagrody na regatach klasyfikacyjnych.

Bieg o jednorazową nagrodę jubileuszową ofiarowaną przez firmę „G. Gerlach” w Warszawie.

Startują:

Gimnazjalne Tow. Wioślarskie „Brda” Bydgoszcz.

wiek wzrost waga

1	1. J. Kasprowicz	20	172	64
	2. St. Czarnecki	21	170	66
	3. M. Gródecki	20	174	74
	4. F. Błaszak	19	170	66
	Ster. H. Cegielski	20	163	54

Klub Wioślarski „Gryf” Bydgoszcz.

wiek wzrost waga

2	1. A. Perski	21	170	63
	2. L. Frank	19	185	64
	3. L. Witkowski	20	178	66
	4. A. Kostrzewa	25	185	75
	Ster. A. Sachs	29	172	58

Klub Wioślarski „Wisła” Warszawa.

wiek wzrost waga

3	1. R. Piotrowski	25	167	57
	2. W. Kubicki	26	164	64
	3. Stef. Bożek	21	174	63
	4. Stan. Bożek	24	170	62
	Ster. L. Satell			

Warszawskie Tow. Wioślarskie Warszawa.

wiek wzrost waga

4	1. P. Puciński	25	175	70
	2. W. Zajączkowski	25	177	68
	3. S. Żytnicki	21	183	71
	4. C. Trenkner	21	177	70
	Ster. C. Kozłowski			

W przedbiegach startują: 1 — 3 oraz 2 — 4

Pierwszą nagrodę czas .....

Drugie miejsce zajęła osada czas .....

Piwo
Porter

Wódki
Lemoniady

Haberbusch i Schiele S. A.

BIEG 2 — godz. 3.15.**Czwórki nowicjuszy.**

Bieg o jednorazową nagrodę Jubileuszową, ofiarowaną przez Karola Kowalskiego członka W. T. W.
Startują:

**Bydgoskie Tow. Wioślarskie
Bydgoszcz**

	wiek	wzrost	waga
1. E. Ciesielski	19	175	64
2. E. Hoppe	22	179	73
3. J. Łaskiewicz	20	172	74
4. J. Braun	19	180	74
Ster. H. Cegielski	20	—	54

**Klub Wioślarski „Gryf”.
Bydgoszcz**

	wiek	wzrost	waga
1. Z. Fajtanowski	20	163	60
2. B. Kamiński	20	177	62
3. J. Fornalik	20	170	62
4. L. Haman	21	170	63
Ster. Dornowski	24	—	51

**Akademicki Związek Sportowy
Warszawa**

	wiek	wzrost	waga
1. Rogalski	—	176	68
2. Kamiński	—	179	73
3. Dziewanowski	—	180	75
4. J. Lekszycki	—	184	78
Ster. J. Trebert	—	—	65

**Poznańskie Tow. Wioślarzy „Tryton”
Poznań**

	wiek	wzrost	waga
1. Z. Twardowski	20	174	61
2. Z. Sell	21	169	65
3. M. Gabiniewicz	21	178	72
4. H. Lackowski	23	167	60
Ster. W. Schreiber	30	—	58

**Klub Wioślarski „Wisła”.
Warszawa**

	wiek	wzrost	waga
1. J. Ślesicki	20	172	65
2. J. Bondorowski	19	176	68
3. K. Weisliński	19	175	68
4. M. Borasiewicz	20	168	63
Ster. Z. Szprenger	—	—	—

Towarzystwo Wioślarskie w Wilnie

	wiek	wzrost	waga
1.	—	—	—
2.	—	—	—
3.	—	—	—
4.	—	—	—
Ster.	—	—	—

**Towarzystwo Wioślarskie
w Włocławku**

	wiek	wzrost	waga
1. Z. Dombrzalski	25	168	58
2. Z. Głowacki	26	172	74
3. W. Szelański	27	175	72
4. J. Szymborski	23	168	63
Ster. T. Gaworski	22	—	56

Towarzystwo Wioślarskie w Płocku

	wiek	wzrost	waga
1. J. Dobrowolski	27	176	70
2. E. Gessek	24	174	76
3. G. Nowak	23	180	73
4. J. Kawiecki	33	172	78
Ster. H. Gundlach	27	—	51

W przedbiegach startują: 1 — 2, 6 — 7, 3 — 4, oraz 5 — 8

W półfinałach startuje zwycięzca z przedbiegu 1 ze zwyc. z przedb. 2 oraz zwycięzca z przedb. 3 ze zwycięzcą z przedb. 4.

Pierwszą nagrodę otrzymała osada czas .....

Drugą „ „ „ czas .....

BIEG 3 — godz. 3.30.**Dwójki podwójne młodszych.**

Bieg o jednorazową nagrodę jubileuszową ofiarowaną przez Henryka Kleina, członka W. T. W.
Startują:

Klub Wioślarski w Toruniu

	wiek	wzrost	waga
1. L. Spychał	24	—	60
2. J. Sobański	28	—	67

Towarzystwo Wioślarskie w Wilnie

	wiek	wzrost	waga
1.	—	—	—
2.	—	—	—

Pierwszą nagrodę otrzymała osada czas .....

Drugie miejsce zajęła osada czas .....

BIEG 4 — godz. 3.45.**Czwórki półwyścigowe.**

Bieg dostępny dla Towarzystw wioślarskich, które w 1928 r. nie wygrały żadnej nagrody na regatach klasyfikacyjnych.

Bieg o jednorazową nagrodę jubileuszową ofiarowaną przez Redaktora Władysława Buchnera, członka W. T. W.

Startują:

**Klub Wioślarskie „Syrena”
Warszawa**

Tow. Gimn. Sokół Warszawa XII

	wiek wzrost waga		
1	1.		
	2.		
	3.		
	4.		
	Ster. L. Majewski		

	wiek wzrost waga		
2	1.	R. Biesiada	19 172 70
	2.	Z. Berkowski	23 174 72
	3.	S. Uziębło	24 179 82
	4.	W. Ząbkowski	20 170 68
	Ster. J. Delatkiewicz		

Pierwszą nagrodę otrzymała osada czas .....

Drugie miejsce zajęła osada czas .....

BIEG 5 — godz. 4.00.**Czwórki (Bieg eliminacyjny).**

Bieg o jednorazową nagrodę jubileuszową, ofiarowaną przez Jerzego Bojańczyka, Prezesa Towarzystwa Wioślarskiego w Włocławku, członka W. T. W.

Startują:

**Bydgoskie Tow. Wioślarskie
Bydgoszcz**

**Akademicki Związek Sportowy
Warszawa**

**Warszawskie Tow. Wioślarskie
Warszawa**

	wiek wzrost waga		
1	1.	St. Grobelny	20 170 65
	2.	K. Redlarski	22 175 62
	3.	St. Niewitecki	25 180 80
	4.	F. Krause	22 176 71
	Ster. B. Drewek 27 — 55		

	wiek wzrost waga		
2	1.	M. Wodziański	— 182 77
	2.	A. Sołtan	— 185 83
	3.	St. Urban	— 184 81
	4.	J. Ślązak	— 187 80
	Ster. Skolimowski — — 52		

	wiek wzrost waga		
3	1.	P. Cierkoński	22 174 73
	2.	S. Zastawny	25 173 74
	3.	H. Słomiak	24 178 75
	4.	H. Fronczak	27 176 75
	Ster. R. Jabrzemski		

W przedbiegach startują: 1 — 2 oraz 3 valcover

Pierwszą nagrodę otrzymała osada czas .....

Drugie miejsce zajęła osada czas .....

PRZERWA

WINA KRAJOWE

H. MAKOWSKI
KRWISZWICA

NAJWYŻSZE
NAGRODY:

Tighina	1909
Włocławek	1923
Warszawa	1924
Warszawa	1925
Warszawa	1926
Paryż	1925
Bydgoszcz	1927
Poznań	1927
Katowice	1927
Cieszyn	1927

Bia Hłowieccy

CUKRY
CZEKOLADA
PIERNIKI
WAFLE

WARSZAWA LIPOWA 7°
 Ski Fabr. NOWY-SWIAT 63
 KRÓLEWSKA 27

BIEG 6 — godz. 5.00.**Jedynki nowicjuszy.**

Bieg o jednorazą nagrodę jubileuszową, ofiarowaną przez J. Ruszczyńskiego, członka W. T. W.
Startują:

**Akademicki Związek Sportowy
Warszawa**

1	M. Parfiniewicz	<i>wiek wzrost waga</i> — 166 68
---	-----------------	-------------------------------------

**Poznańskie Tow. Wioślarzy „Tryton”
Poznań**

2	R. Kostka	<i>wiek wzrost waga</i> 23 176 71
---	-----------	--------------------------------------

**Oddział Wiośl. Tow. Gimn. „Sokół”
Kraków.**

3	W. Sadowski	<i>wiek wzrost waga</i> 20 — 66
---	-------------	------------------------------------

Towarzystwo Wioślarskie w Płocku

4	J. Dobrowolski	<i>wiek wzrost waga</i> 27 176 70
---	----------------	--------------------------------------

W przedbiegach startują: 1 — 3 oraz 2 — 4

Pierwszą nagrodę otrzymał   czas .....

Drugie miejsce zajął   czas .....

BIEG 7 — godz. 5.15.**Czwórki półwycigowe pań.**

Bieg o nagrodę jubileuszową, ofiarowaną przez D-ra J. Burzyńskiego, członka W. T. W.
Startują:

Towarzystwo Wioślarskie w Wilnie

1	1.	<i>waga</i>
	2.	
	3.	
	4.	
	Ster.	

**Warszawski Klub Wioślarz
Warszawa**

2	1. A. Honckiewiczówna	<i>waga</i> 63
	2. H. Zakrzewska	66
	3. J. Chabalewska	62
	4. A. Pieniążkiewiczówna	65
	Ster. H. Kożuchowska	53

Pierwszą nagrodę otrzymała osada   czas .....

Drugie miejsce zajęła osada   czas .....

BIEG 8 — godz. 5.30.**Czwórki bez sternika (Bieg eliminacyjny).**

Bieg o nagrodę jubileuszową, ofiarowaną przez poniedziałkowe Kółko Kręglarskie W. T. W.
Startują:

**Bydgoskie Tow. Wioślarskie
Bydgoszcz**

1	1. F. Bronikowski	<i>wiek wzrost waga</i> 22 173 71
	2. E. Jankowski	26 178 74
	3. L. Birkhole	24 180 71
	4. B. Ormanowski	21 175 65

**Akademicki Związek Sportowy
Warszawa**

2	1. E. Kobyliński	<i>wiek wzrost waga</i> — 178 71
	2. J. Poczobut	— 175 73
	3. J. Pajda	— 182 78
	4. J. Łaźniewski	— 168 68

Pierwszą nagrodę otrzymała osada   czas .....

Drugie miejsce zajęła osada   czas .....

BIEG 9 — godz. 5.45.**Jedynki.** Bieg eliminacyjny.

Bieg o nagrodę jubileuszową, ofiarowaną przez Ksawerego Müllera, członka W. T. W.
Startują:

**Akademicki Związek Sportowy
Warszawa**

1 O. Gordziałkowski — 180 75 *wiek wzrost waga*

**Akademicki Związek Sportowy
Kraków**

2 W. Długoszewski 24 178 64 *wiek wzrost waga*

Klub Wioślarski w Toruniu

3 W. Barwicki 31 — 85 *wiek wzrost waga*

Warszawskie Tow. Wioślarskie

4 F. Antonowicz *wiek wzrost waga*

W przedbiegach startują:

1 — **4** oraz **2** — **3**

BIEG 10 — godz. 6.00.**Ósemki młodszych.**

Bieg o nagrodę jubileuszową ofiarowaną przez inż. L. Skulskiego, Prezesa W. T. W.
Startują:

**Akademicki Związek Sportowy
Warszawa**

1

	<i>wiek</i>	<i>wzrost</i>	<i>waga</i>
1. A. Osiecki	—	168	71
2. Wójeik	—	178	72
3. Adelt	—	175	77
4. Żołędziowski	—	185	73
5. Kossowski	—	184	75
6. Konopczyński	—	178	76
7. Przybora	—	185	72
8. Marek	—	184	72
Ster. Skolimowski	—	—	52

**Warszawskie Tow. Wioślarskie
Warszawa**

2

	<i>wiek</i>	<i>wzrost</i>	<i>waga</i>
1. A. Dachowski	25	170	65
2. J. Zuberbier	23	182	80
3. M. Słomiak	27	176	76
4. Z. Firkowski	28	182	74
5. W. Szymański	22	183	70
6. W. Zieliński	22	187	78
7. J. Sawnor	20	190	73
8. B. Hirszowski	25	173	64
Ster. R. Jabrzemski			

Pierwszą nagrodę otrzymała osada

czas .....

Drugie miejsce zajęła osada

czas .....

LORNETKI dla SPO

PRYZMATOWE i ZWYKŁE, LUNETKI,
KOMPASY, MIARY, DALEKOMIERZE,
LICZNIKI, SEKUNDOMIERZE,
BAROMETRY i t. p.

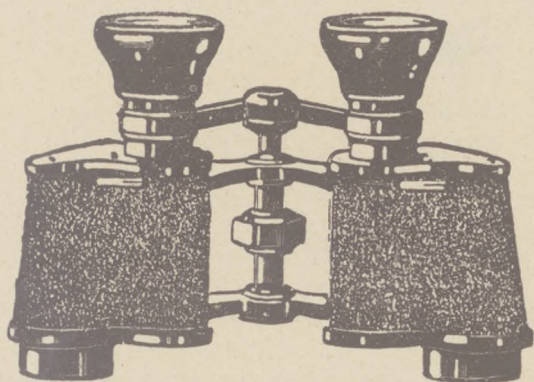
**R
T
U**

POLECA

MAGAZYN OPTYCZNO-TECHNICZNY

G. GERLACH, WARSZAWA

UL. OSSOLIŃSKICH Nr. 4

Drugi dzień regat

Niedziela, dn. 30 czerwca 1929 r.

Bieg 11 — godz. 4.00.

Ósemki nowicjuszy.

Bieg o nagrodę jubileuszową, ofiarowaną przez St. Reisinga, członka W. T. W.

Startują:

Bydgoskie Tow. Wioślarskie Bydgoszcz

	wiek	wzrost	waga
1	1. F. Skręty	19	175 58
	2. J. Bonin	20	173 65
	3. E. Ciesielski	19	175 64
	4. E. Hoppe	22	179 73
	5. F. Perlik	20	172 77
	6. J. Olszewski	19	176 68
	7. J. Łaskiewicz	20	172 74
	8. J. Braun	19	180 74
	Ster. H. Cegielski	—	— 54

Akademicki Związek Sportowy Warszawa

	wiek	wzrost	waga
2	1. S. Rogalski	—	176 68
	2. S. Lisicki	—	181 72
	3. Z. Księżycki	—	178 73
	4. S. Kamiński	—	179 73
	5. K. Szumowski	—	168 69
	6. J. Karczmarzski	—	180 80
	7. J. Dziewanowski	—	180 80
	8. J. Lekrzycki	—	184 78
	St. J. Skolimowski	—	— 52

Klub Wioślarski „Wisła” Warszawa

	wiek	wzrost	waga
3	1. S. Drzewicki	24	170 69
	2. R. Taff	25	174 70
	3. A. Burman	23	180 73
	4. S. Grzywiński	27	179 74
	5. Z. Pestrakiewicz	27	170 72
	6. W. Hytrek	26	183 84
	7. F. Pawliszewski	28	179 72
	8. J. Wiechecki	25	170 74
	St. M. Kałędkiewicz		

Warszawskie Tow. Wioślarskie Warszawa

	wiek	wzrost	waga
4	1. A. Rummel	—	— —
	2. H. Jenike	—	— —
	3. S. Wolski	—	— —
	4. A. Kuszewski	—	— —
	5. A. Dachowski	25	170 65
	6. J. Zuberbier	23	182 80
	7. R. Francki	24	180 78
	8. Z. Firkowski	28	182 74
	Ster. R. Głowacki		

W przedbiegach startują: 1 — 3 oraz 2 — 4

Pierwszą nagrodę otrzymała osada   czas .....

Drugie miejsce zajęła osada   czas .....

K. BROKOWSKI
WARSZAWA, KREDYTOWA 8

POLECA:

SUKNIE WIECZOROWE
I WIZYTOWE
KOSTJUMY PALTA

GOTOWE I NA ZAMÓWIENIA. MAGAZYN EGZYSTUJE OD 1895 R.

BIEG 12 — godz. 4.15.**Czwórki młodszych.**

Bieg o nagrodę jubileuszową ofiarowaną przez Stanisława Lipczyńskiego, członka W. T. W.
Startują:

**Akademicki Związek Sportowy
Warszawa**

		wiek	wzrost	waga
1	1. Przybora	—	185	72
	2. Żołędkiewicz	—	185	73
	3. Adelt	—	175	77
	4. Marek	—	184	72
	Ster. Skolimowski	—	—	52

**Poznańskie Tow. Wiośl. „Tryton”
Poznań**

		wiek	wzrost	waga
2	1. Z. Twardowski	20	174	61
	2. Z. Sell	21	169	65
	3. M. Gabiniewicz	21	178	72
	4. H. Lackowski	23	167	60
	Ster. W. Schreiber	—	—	58

**Towarzystwo Wioślarskie
w Płocku**

		wiek	wzrost	waga
3	1. J. Dobrowolski	27	176	70
	2. E. Gessek	24	174	76
	3. G. Nowak	23	180	73
	4. J. Kawiecki	33	172	28
	Ster. H. Gundlach	27	—	51

**Warszawskie Tow. Wioślarskie
Warszawa**

		wiek	wzrost	waga
4	1. W. Szymański	22	183	70
	2. W. Zieliński	22	187	78
	3. K. Sawnor	20	190	73
	4. B. Hirszowski	25	173	64
	Ster. R. Jabrzemski	—	—	—

W przedbiegach startują: 3 — 4 oraz 1 — 2

Pierwszą nagrodę otrzymała osada czas .....

Drugie miejsce zajęła osada czas .....

BIEG 13 — godz. 4.30.**Jedynki młodszych.**

Bieg o nagrodę jubileuszową, ofiarowaną przez Stanisława Skwarę, członka W. T. W.
Startują:

**Akademicki Związek Sportowy
Warszawa**

1	M. Parfiniewicz	—	166	68
---	-----------------	---	-----	----

**Poznańskie Tow. Wioślarzy „Tryton”
Poznań**

2	R. Kostka	23	176	71
---	-----------	----	-----	----

**Klub Wioślarski „Wisła”
Warszawa**

3	S. Słoniewski	28	167	68
---	---------------	----	-----	----

Klub Wioślarski w Toruniu

4	L. Spychał	24	—	60
---	------------	----	---	----

**Warszawskie Tow. Wioślarskie
Warszawa**

5	F. Antonowicz			
---	---------------	--	--	--

W przedbiegach startują: 2 — 5, 1 — 4 oraz 3 valcover

W półfinałach 3 ze zwycięzcą z przedbiegu drugiego oraz zwycięzcą z przedbiegu pierwszego valcover

Pierwszą nagrodę otrzymał czas .....

Drugą „ „ czas .....

BIEG 14 — Godz. 4.45.**Dwójki bez sternika.** (Bieg eliminacyjny).

Bieg o nagrodę jubileuszową, ofiarowaną przez wtorkowe Kółko kręglarskie W. T. W.
Startują:

**Bydgoskie Tow. Wioślarskie
Bydgoszcz**

1		<i>wiek wzrost waga</i>
	1. L. Birkholz	24 180 71
	2. B. Ormanowski	21 175 65

**Klub Wioślarski „Gryf”
Bydgoszcz**

2		<i>wiek wzrost waga</i>
	1. W. Adamski	25 170 70
	2. P. Deręgowski	25 172 70

**Klub Wioślarski z 1904 r.
Poznań**

3		<i>wiek wzrost waga</i>
	1. J. Mikołajczak	22 170 67
	2. H. Budziński	24 167 66

W przedbiegach startują: **1** — **3** oraz **2** valcover

Pierwszą nagrodę otrzymała osada czas .....

Drugie miejsce zajęła osada czas .....

BIEG 15 — godz 5.00.**Czwórki lekkiej wagi.**

Bieg dostępny dla osad, których waga bez sternika wynosi 250 kgr.
Bieg o nagrodę jubileuszową, ofiarowaną przez Bolesława Luca, członka W. T. W.
Startują:

**Klub Wioślarski Gryf
Bydgoszcz**

1		<i>wiek wzrost waga</i>
	1. Z. Fajtanowski	20 163 60
	2. B. Kamiński	20 177 62
	3. J. Fornalik	20 170 62
	4. L. Haman	21 170 63
	Ster. M. Dornowski	24 — 51

**Klub Wioślarski „Wisła”
Warszawa**

2		<i>wiek wzrost waga</i>
	1. F. Murawski	24 166 62
	2. S. Bobrowski	21 167 63
	3. J. Zgliński	24 167 62
	4. T. Strzelecki	21 165 57
	Ster. Z. Młynarski	

**Warszawskie Tow. Wioślarskie
Warszawa**

3		<i>wiek wzrost waga</i>
	1. T. Jung	— — 60
	2. W. Wazuke	— — 59
	3. J. Hirszowski	— — 67
	4. H. Kowalik	— — 63
	Ster. S. Radwański	51

W przedbiegach startują: **2** — **3** oraz **1** valcover

Pierwszą nagrodę otrzymała osada czas .....

Drugie miejsce zajęła osada czas .....

P R Z E R W A.

BIEG 16 — godz. 6.00.**Dwójki.** (Bieg eliminacyjny).

Startują:

**Towarzystwo Wioślarskie
w Włocławku**

	<i>wiek wzrost waga</i>		
1	1. W. Szelański	27	175 72
	2. H. Grabowski	24	171 75
	Ster. T. Gaworski	22	— 56

**Warszawskie Tow. Wioślarskie
Warszawa**

	<i>wiek wzrost waga</i>		
2	1. J. Kowalski		
	2. W. Jankowski		
	Ster. S. Radwański		

Pierwszą nagrodę otrzymała osada czas .....Drugie miejsce zajęła osada czas .....**BIEG 17 — godz. 6.15.****Czwórki pań.** (Tor około 1.200 m.).

Bieg o nagrodę jubileuszową, ofiarowaną przez Józefa Dziewulskiego, członka W. T. W.

Startują:

**Warszawski Klub Wioślarek
Warszawa**

	<i>waga</i>	
1	1. M. Bętkowska	57
	2. Ś. Hykiel	65
	3. Z. Czaplicka	63
	4. S. Architówna	67
	Ster. J. Słoniewska	54

**Warszawski Klub Wioślarek
Warszawa**

	<i>waga</i>	
2	1. B. Malinowska	
	2. H. Rudzka	
	3. A. Tomaszewska	
	4. H. Gędziorowska	
	Ster. E. Kordyakówna	

Pierwszą nagrodę otrzymała osada czas .....Drugie miejsce zajęła osada czas .....**BIEG 18 — godz. 6.30.****Jedynki pań.** (Tor około 1.200 m.).**Warszawski Klub Wioślarek
Warszawa**

	<i>waga</i>
1	M. Bętkowska

**Warszawski Klub Wioślarek
Warszawa**

	<i>waga</i>
2	Z. Wiśniewska

W
E
L
N
I
A
N
EK
O
S
T
J
U
M
YKRAJOWE
p-g wzorów amerykańskichPRACOWNIA
GRAWERSKAST. REISINGA
WARSZAWANIECAŁA Nr. 1
TELEF. 198-89SPECJALNOŚĆ
ŻETONY
I MODELE
SPORTOWE

R. Ginter & H. Rybarska

WARSZAWA, MARSZAŁKOWSKA Nr. 122

TELEFON Nr. 24-91

KONFEKCJA

męska i damska

Fabryczny skład trykotaży:

Kostjumy Sportowe i

wioślarskie,

pulowery, swetry

Dostawa dla klubów w żądanych
kolorach.

MOTORY
PRZYCZEPNE »ELTO«
KOTWICE SKŁADANE.

Kamizelki do pływania i ratunkowe, dające
maksimum bezpieczeństwa. Kamizelki „CAPO“
używane są w marynarce amerykańskiej
KOŁA RATUNKOWE.

Oleje i smary do motorów. Suche baterje i akumulatory.

»ELTO« WARSZAWA
ALEJA SZUCHA Nr. 8. TEL. 38-33

Założone w roku 1866

Tow. Akc.

Zakładów Przemysłowo-Budowlanych

Fr. MARTENS

i

Ad. DAAB

w Warszawie, Wiejska 9

Telefon 65-94 Zarząd

Wykonywa wszelkiego rodzaju budowle
w przedsiębiorstwie jeneralnym.

Projektuje i wykonywa wszelkiego rodzaju
budowle inżynierskie: zakłady fabryczne
i przemysłowe, drogi bite i żelazne, mosty
i wiadukty, kanały porty i t. p. Specjal-
ność **Ustroje żelbetowe.**

Wykonywa roboty stolarskie, budowlane,
okna, drzwi, boazerje, posadzki. Kom-
pletne urządzenia wewnętrzne domów
handlowych, przemysłowych, biur i t. p.

JANA SZULCA

KANTOR i SKŁADY: Nowy-Świat 59.

TEL. 165-94. FABRYKA: SOLEC 26.

FABRYKA
LVSTER

MEBLOWYCH
i GALANTERYJNYCH

PRZEDSIĘBIORSTWO
ROBÓT
SZKLARSKICH

R-K w P.K.O. WARSZAWA Nr. 6888.

BIEG 19 — godz. 6.45.**Czwórki półwyścigowe nowicjuszy.**

Bieg o nagrodę jubileuszową ofiarowaną przez Maurycego Karstensa, członka Założyciela W. T. W.

Startują:

**Klub Wioślarski „Gryf”
Bydgoszcz**

	wiek	wzrost	waga
1. A. Perski	21	170	63
2. L. Frank	19	185	64
3. L. Witkowski	20	178	66
4. A. Kostrzewa	25	185	75
Ster. A. Sachs	29	172	58

**Klub Wioślarski „Wisła”
Warszawa**

	wiek	wzrost	waga
1. J. Slesicki	20	172	65
2. J. Bondorowski	19	176	68
3. K. Wściśliński	19	175	68
4. M. Brnasiewicz	20	128	63
Ster. Z. Szprenger			

**Gimnazjalny Klub Wioślarski
w Świecimiu**

	wiek	wzrost	waga
1. K. Domański	18	170	67
2. A. Kufel	19	173	70
3. W. Jabłoński	19	179	78
4. F. Górski	19	172	69
Ster. L. Schleifer	18	—	55

**Warszawskie Tow. Wioślarskie
Warszawa**

	wiek	wzrost	waga
1. P. Puciński	25	175	70
2. Zajączkowski	25	177	68
3. S. Żytnicki	21	183	71
4. C. Trenkner	21	177	70
Ster. C. Kozłowski			

W przedbiegach startują: [1] — [2] oraz [3] — [4]

Pierwszą nagrodę zdobyła osada [ ] czas

Drugie miejsce zajęła osada [ ] czas

BIEG 20 — godz. 7.00.**Dwójki podwójne.** (Bieg eliminacyjny).

Bieg o nagrodę jubileuszową, ofiarowaną przez Wacława Klima, członka W. T. W.

Startują:

**Akademicki Związek Sportowy
Kraków**

	wiek	wzrost	waga
1. J. Krzepowski	21	278	68
2. W. Wałkowiński	21	186	84

Klub Wioślarski w Toruniu

	wiek	wzrost	waga
1. W. Barwicki	31	—	85
2. T. Pułkowski	37	—	85

Towarzystwo Wioślarskie w Płocku

	wiek	wzrost	waga
1. Koźniewski	—	—	—
2. J. Kawiecki	—	—	—

W przedbiegach startują: [1] — [2] oraz [3] walcowerem

BIURO TECHNICZNE

JULJAN FELSZ

WARSZAWA, JEROZOLIMSKA 17; TEL. 31-80 i 266-09

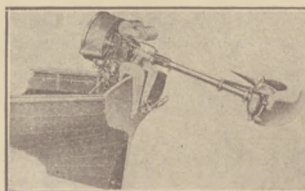
NA SKŁADZIE:

WĘŻE GUMOWE SSĄCE, TŁOCZĄCE i PAROWE.
WĘŻE GUMOWE PNEUMATYCZNE. — WĘŻE PAR-
CIANE. — PŁYTY USZCZELNIAJĄCE KLINGERIT,
MOORIT i AZBESTOWE. SZCZELIWO AZBESTOWE,
KONOPNE, TALKOWE i WŁAZOWE. — MASA AZBE-
STOWA. FIBRA. FILE. PASY SKÓRZANE.

WĘŻE GUMOWE DO POLEWANIA ULIC

CENY KONKURENCYJNE.

**SZWEDZKIE MOTORY ■
PRZYCZEPNE I STAŁE DO ŁODZI ■**

„Penta“ ■
■ w Sköfde
„Archimedes“
w Sztokholmie

Typy od 2 i pół K.M.
do 200 K.M.

JENERALNA REPREZENTACJA

B. WAHREN Warszawa
Świętokrzyska 26

Oferty i katalogi na żądanie.

BIEG 21 — godz. 7.15.**Ósemki.** (Bieg eliminacyjny).

Bieg o nagrodę jubileuszową, ofiarowaną przez Jana Michalskiego, członka W. T. W.
Startują:

**Bydgoskie Tow. Wioślarskie
Bydgoszcz**

	wiek	wzrost	waga
1. S. Grobelny	20	170	65
2. K. Redlarski	22	175	62
3. F. Bronikowski	22	173	71
4. E. Jankowski	26	178	74
5. S. Niewitecki	25	180	80
6. F. Krause	22	176	71
7. L. Birkhole	24	180	71
8. B. Ormanowski	21	175	65
Ster. B. Drewek	—	—	55

1

**Akademicki Związek Sportowy
Warszawa**

	wiek	wzrost	waga
1. Niezabitowski	—	175	73
2. H. Łaszewski	—	178	73
3. S. Urban	—	184	81
4. T. Lisowski	—	184	76
5. Z. Czech	—	186	82
6. A. Sołtan	—	185	83
7. M. Wodzianki	—	182	77
8. J. Ślęzak	—	187	80
St. J. Skolimowski	—	—	52

2

**Klub Wioślarski „Wisła”
Warszawa**

	wiek	wzrost	waga
1. R. Przybylski	29	172	75
2. W. Wyszynski	27	169	79
3. H. Zaremba	29	180	73
4. S. Zaremba	35	179	77
5. A. Zwanitaj	32	183	70
6. L. Ruciński	38	176	90
7. M. Druri	25	182	77
8. C. Śmieciński	26	174	77
St. W. Szejdroch			

3

**Warszawskie Tow. Wioślarskie
Warszawa**

	wiek	wzrost	waga
1. P. Cierkoński	22	174	73
2. B. Hirszowski	25	173	64
3. W. Szymański	22	183	70
4. H. Fronczak	27	176	75
5. M. Słomiak	27	176	76
6. W. Zieliński	22	187	78
7. H. Słomiak	24	178	75
8. S. Zastawny	25	173	74
St. R. Jabrzemski			

4

W przedbiegach startują: 1 — 2 oraz 3 — 4

Pierwszą nagrodę zdobyła osada czas .....

Drugie miejsce zajęła osada czas .....

OBEJRZYJ OKNO № 2

F. GRĘDZIŃSKI i MAGAZYN OBUWIA

w WARSZAWIE MARSZAŁKOWSKA 130

w ŁODZI PIOTRKOWSKA 53

TEL 38-24

S-KA

**ZAKŁAD
ARTYSTYCZNY GRAWERSKI**

STANISŁAWA LIPCZYŃSKIEGO

W WARSZAWIE

MARSZAŁKOWSKA 149, tel. 134-84

Egzystuje od roku 1890

T. Hiszpański

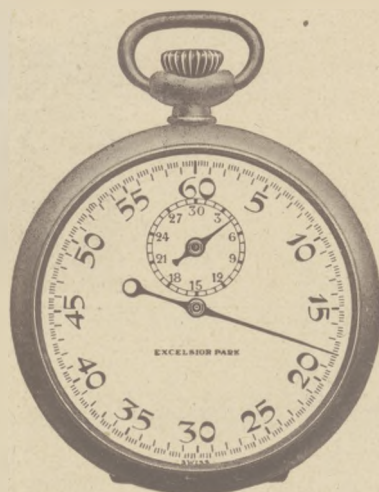
SZEW C

WARSZAWA

NOWY-ŚWIAT 26.

TEL. 526-26.

Były pracownik najpierwszorządniejszych domów Paryża, Londynu, Wiednia, Berlina, Monachjum, Petersburga i innych.

**Niezawodne
STOPPERY
EXCELSIOR PARK**

mają

zamienne części zapasowe ukryte w wnętrzu mechanizmu

Stoppery te polecają zegarmistrze fachowcy

Wioślarze — Wioślarki

wśród waszych członków w Warszawie jest

jedyna firma gramofonowa

której właścicielem jest długoletnim członkiem W. T. W.

dla tego też

wszyscy **Wioślarze i Wioślarki** powinni kupować

Gramofony i płyty

tylko

W GŁÓWNYM SKŁADZIE PATEFONÓW

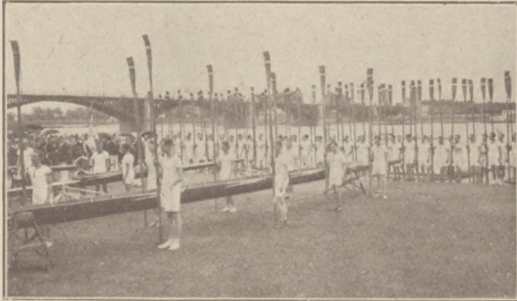
Adam Klimkiewicz

Warszawa, Marszałkowska 154 (róg Królewskiej)

!! Nowe udoskonalone modele !!

Ostatnie nowości taneczne i rewjowe

UWAGA: Z cen gramofonów ustępujemy druhom **10% rabatu.** — Cenniki i prospekty bezpłatnie.

U góry nowa przystań W.T.W. U dołu fragmenty z otwarcia przystani i chrzest łodzi w dniu otwarcia przystani 26.V r.b.

Członkowie W. T. W. na wycieczce 1885 r.

Mistrzowska ósemka W. T. W. w 1921 r. w Bydgoszczy.

ILUSTROWANY TYGODNIK SPORTOWY

STADJON

POŚWIĘCONY WSZYSTKIM
DZIEDZINOM SPORTU

WYCHOWANIA
FIZYCZNEGO

WARSZAWA - SENATORSKA 29 - GALERIA LUXENBURGA
CENA ZIEMSKICH LISTÓW KRAJOWYCH 30 CENNIK OGŁOSZEŃ NA STRONIE 1

WARSZAWSKA WYTWÓRNI
MEBLI STYLÓWYCH

WŁ. KUCICKI MARSZAŁKOWSKA 145
w podwórzu
TELEFON Nr. 504-68.

POLECA W DUŻYM WYBORZE:

SYPIALNIE
STOŁOWE POKOJE
PANIĘSKIE KOMPLETY
SALONY ORAZ POJEDYŃCZE
PRZEDMIOTY. CENY NISKIE!

ADRES REDAKCJI I ADMINISTRACJI, WARSZAWA, GALERJA LUXENBURGA, SENATORSKA 29. — TEL. 70-56.
Prenumerata roczna zł. 20. Kwartalna zł. 5.

REDAKTOR I WYDAWCA: MIECZYŚŁAW MAJCHER.

Drukarnia: Piotr Pyz i S-ka, Warszawa, Miodowa 8. Tel. 74-09.

FABRYKA CUKRÓW,
BISZKOPIÓW, HERBATNIKÓW, CIAST

K. FORKASIEWICZ

WARSZAWA

NOWY-ŚWIAT 51, TEL. 145-70

Sklepy: PI TEATRALNY Dom P. Kanoniczek TEL. 251-67

KRUCZA 49, TEL. 145-60

KRUCZA 11, TEL. 502-68

*Kostjmy trykotowe dla sportów
wodnych i zimowych*

Zawsze i wszędzie MAŁY REMINGTON

To maszyna
wygodna
i kompletna,
niezbędna dla
osobistego
użytku każde-
go kto pisze,
kto załatwia
jakakolwiek
koresponden-
cję.

TOW. PRZEMYSŁOWO-HANDLOWE
BLOCK-BRUN, Sp. Akc.

WARSZAWA, HOTEL BRISTOL

Oddziały: Katowice, Kraków, Lwów, Łódź, Poznań,
Wilno, Gdańsk.

ŁÓDZIE

ŻEGLARSKIE WIOSLARSKIE MOTOROWE

I WSZELKICH INNYCH TYPÓW
STOCZNIĄ ŁÓDZI

WŁADYSŁAW **URBANIAK**
POZNAŃ

DROGA DĘBIŃSKA 10. TEL. 33-54

Tapety

(obicia papierowe)

Fabryka własna

Warszawa, Mazowiecka 8,

Tel. 70-85

F. Staszewski

HURT-DETAIL